

Tussen de “Broederschap der werkzame Naastenliefde” zoals ze door Jozef II opgevat was en de georganiseerde hulpverlening die wij heden ten dage kennen onder vorm van OCMW en politiek getinte ziekenfondsen, ligt een wereld.

De sociale strijd in de 19de eeuw die ons hedendaags maatschappijbeeld grotendeels bepaald heeft, vormt een boeiend hoofdstuk uit de geschiedenis.

In de hiernavolgende bladzijden wordt één aspect ervan, in het kader van onze eigen gemeente nader toegelicht, namelijk de oprichting van de nu honderdjarige “Katholieke Ziekentroost”

DE OPRICHTING VAN EEN KATHOLIEKE MUTUALITEIT TE LICHTERVELDE

De katholieke ziekentroost (1890 - 1914)

Luc Haeghebaert

In 1990 vierde de Lichterveldse CM-afdeling “De Katholieke Ziekentroost” haar honderdjarig bestaan. Dit werd met de nodige luister gevierd en bij die gelegenheid werd er ook een brochure uitgegeven: “De Katholieke Ziekentroost te Lichtervelde, het verhaal van een eeuwlang solidariteit”. Ook in ons jaarboek willen we een bijdrage leveren tot de geschiedenis van die vereniging die toch al een eeuw lang het sociale leven in onze gemeente helpt bepalen. We hadden aanvankelijk de bedoeling een lijvig artikel aan dit onderwerp te wijden, maar tijdsgebrek noopte ons slechts een aantal aspecten te belichten uit de periode 1890 - 1914. Voor het verdere verloop verwijzen we uiteraard naar de brochure die bij onze kring kan bekomen worden.

De eerste mutualiteiten ontstonden als gevolg van de wet op de maatschappijen van onderlinge bijstand van 1851, die op zijn beurt ontstaan was als reactie op de grote crisisperiode na 1848. In die verenigingen werd via het solidariteitsprincipe hulp verleend aan de leden bij ramp, tegenslag, ongeval, ... In onze streken kwamen de eerste maatschappijen pas in de jaren 1860 van de grond. De eerste waren die van Dentergem en Rumbekke in 1868. In Lichtervelde poogde pastoor Vanhove al in de jaren 1870 hier een dergelijke maatschappij te krijgen, maar door zijn vroegtijdig overlijden in 1881 werden die plannen voorlopig weer opgeborgen. In 1887 werden er provinciale comités opgericht ter bevordering van de maatschappijen van Onder-

linge Bijstand. In Roeselare werd een onderafdeling van het West-Vlaams comité opgericht, waar ook twee Lichterveldenaren in zetelden: notaris Jan-Edmond Desaegher en drankslijter August Gyselinck. Er werden plaatselijke vergaderingen belegd te Lichtervelde met de onderpastoors Berlamont en Vermeersch. Het was uiteindelijk deze laatste die de definitieve stappen zette tot het oprichten van "De Katholieke Ziekentroost", zoals de vereniging uiteindelijk zou genoemd worden. Hij riep daarvoor de hulp in Felix Delafontaine, houthandelaar, Karel Denolf, aannemer en Henri Maes, smid. In 1890 werden de statuten opgemaakt en kwam men tot een overeenkomst met de plaatselijke geneesheren: Emiel Vermeersch-Dochy, Ferdinand Vermeersch-Vancanneyt (broer van E.H. Vermeersch¹) en Eduard Vandezande.

Het plaatselijk bestuur vergaderde iedere maand in de huidige Potteriezaal. De voornaamste functies werden bekleed door: Jan-Edmond Desaegher, notaris, E.H. Julien Vermeersch, bestuurder, Felix Masselis, secretaris (vanaf 1893), August Gyselinck, penningmeester en Felix Delafontaine, ondervoorzitter. Wie secretaris was vóór Felix Masselis blijft tot op heden een vraagteken. Hij wordt in geen enkele bron vernoemd, zodat we mogen aannemen dat hij in minder gunstige omstandigheden de vereniging zal verlaten hebben. Ook in het verslag dat gemaakt werd ter gelegenheid van het tienjarig bestaan wordt zijn naam niet vermeld.

In 1990 werd de mutualiteit officieel erkend en in 1907 werd ze aangesloten bij het verbond Roeselare. De voornaamste bronnen van inkomsten waren: het lidgeld van de leden (aanvankelijk 10 centiem per week); steungeld van de ereleden die de tekorten moesten dekken; hulpgeld van de gemeente (100 fr. in 1892) en hulpgeld van staat en provincie. Het aantal leden liep op van 116 in 1890 naar bijna 400 in 1900 om daarna iets terug te vallen naar 250 in 1912. Naast de Katholieke Ziekentroost vielen er nog twee andere verenigingen onder de Onderlinge Bijstand: de Sint-Jacobspensioenkas (bestond tot 1972) en de Sint-Berchmansgilde (bestond tot 1914).

Eén van de grote steunpijlers van de plaatselijke werking waren de halfjaarlijkse algemene vergaderingen die doorgingen in de congregatiezaal (nu ASLK). Hierop waren steeds honderden personen op aanwezig. De verslagen van die vergaderingen werden uitvoerig gepubliceerd in het plaatselijk weekblad "De Veldbloem". Op deze vergaderingen kwamen tal van onderwerpen aan bod, maar steeds terugkerende thema's waren: de verbondenheid met de geestelijkheid, het anti-socialisme, het drankmisbruik, ...

¹ Beiden waren afkomstig uit Stalhille en waren kinderen van Joannes Vermeersch en Joanne Rotsaert.

Opvallend was ook dat de Onderlinge Bijstand enorm met het plaatselijk politiek leven verweven was. Na de scheuring van de plaatselijke Katholieke Partij in "Roden" en "Zwarten" werd de Onderlinge Bijstand een belangrijke draaischijf voor de "Zwarten", die gesteund werden door de plaatselijke geestelijkheid, waaraan ze trouwens hun kleur te danken hebben. Die geestelijkheid was in die tijd immers altijd in het zwart gekleed en werd daarom wel eens spottend de "Zwarte Rokken" genoemd. De kleur rood werd in die tijd sterk geassocieerd met het anti-clericalisme en daarom kreeg de groep die in onmin leefde met de geestelijkheid die kleur opgespeld, alhoewel ze zeker niet anti-clericaal waren. Deze politieke kleur zien we duidelijk in de samenstelling van het bestuur. Vóór 1895 waren er nog een aantal bestuursleden die uit de Katholieke Burgersgilde kwamen (= de Roden): J.B. Storme, A. Tempelaere, ... Na de splitsing was dit voorbij en namen de "Roden" ontslag. In de eerste jaren werd er zelfs af en toe vergaderd in "De Keizer", het lokaal van de "Roden". Na 1895 gebeurde dit uiteraard niet meer. Een aantal mensen nam ook ontslag omdat de Onderlinge Bijstand te politiek gekleurd werd en wilden zich liever afzijdig houden. Het voornaamste voorbeeld hiervan was wel het ontslag van notaris Jan-Edmond Desaegher. De voornaamste bestuursleden waarop een duidelijke politieke stempel stond waren: Felix Masselis, gemeenteraadslid (1891-1904); Charles Vandecasteele, broer van gemeenteraadslid Richard Vandecasteele; E.H. Julien Vermeersch, broer van burgemeester Ferdinand Vermeersch-Vancanneyt; Charles Verstraete, kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1896; Achiel Depuydt, kandidaat in 1903.

Zeer duidelijk komt het politiek aspect van de Onderlinge Bijstand aan bod in een pamflet uit 1895, waarvan we hieronder een deel weergeven.

Een belangrijke steunpilaar van de "Zwarte" Partij was de Koninklijke Fanfare Sint-Cecilia met lokaal "De Zwaan". Deze fanfare hielp geregeld manifestaties opluisteren, die vanuit die welbepaalde hoek kwamen. We zien dat heel wat bestuursleden van de Onderlinge Bijstand banden hadden met deze muziekvereniging: Felix Masselis, bestuurslid (1896-1921); August Gyselinck, bestuurslid (1896); Constant Vincent, bestuurslid (1906-1927); Achiel Depuydt, voorzitter (1904-1946); Camiel Mechelaere, muzikant ... Felix Delafontaines begrafenis werd opgeluisterd door de fanfare waar hij erelid van was; Achiel Vogels werd begraven met de fanfare; de zonen van Charles Verstraete waren spelend lid, ... "De Veldbloem", waar de verslagen van de algemene vergaderingen van de Onderlinge Bijstand uitvoerig verschenen, was het orgaan van de "Zwarten".

Al het bovenstaande illustreert duidelijk dat de Onderlinge Bijstand alhoewel hij niet rechtstreeks aan politiek deed, er toch heel nauw bij betrokken was. Deze politieke verbondenheid zou pas verminderen na de eerste wereldoorlog.

Gebrekkige inrichting van Onderlingen Bijstand. Dit punt is niet aan onze bevoegdheid en komt ten anderen maar slecht met kiezingszaken overeen. Men heeft het in de Meeting van Zondag ook besproken benevens nog ander groote ontwerpen, en dit waarschijnlijk enkel om te zeggen :

Wij alleen zijn de vrienden aan 't volk, wij alleen zijn bekwaam hulpe en ondersteuning aan de samenleving toe te brengen.

En och Heere, wij kennen al die schoone woorden ; de kiezing gedaan, men spreekt nietmeer van al die groote ontwerpen, men bekommert zich nietmeer met deze die men thans met streelingen heeft gezoend, ten einde hunne stemmen af te persen.

Maar, hetgeen wij weten is, dat er aan 't Bestuur van onze volksinrichting den « Onderlingen Bijstand » mannen staan die zich gansch en geheel aan het volk, sinds langen tijd, ten besten geven. Hetgeen wij weten is, dat die Maatschappij d'ondersteuning en medewerking heeft van al onze heeren Priesters, ondersteuning van tal be goede en treffelijke ingezetenen. Wij zouden er veel aan twifelen als men eene Maatschappij op beteren en vastere voet zou kunnen inrichten.

Hoogtepunten in de plaatselijke werking waren de wijding van de vlag in oktober 1899. Hieronder volgt het verslag uit "De Veldbloem" van 07/10/1899.

Foto van de vlag, berustend in het ACW-archief Lichtervelde.
Fotografie: E. Delameillieure

Katholieke Ziekentroost
en
S' Jacob's Pensioenkas

**INHULDIGING VAN HET VAANDEL
EN ALGEMEENE VERGADERING.**

Zondag laatst was het de plechtige wijding en inhuldiging van het vaandel van den Onderlingen Bijstand en de algemeene vergadering. 't Was een ware zegetrocht in de offerande der Mis die ter eere van den H. Jacobus voor de leden gezongen wierd. 's Namiddags ten 2 uren 't was aan de statie een regen van water — en volk. Niettegenstaande het slecht weder waren de Onderlinge Bijstanders van Thourout, Ardoye, Gits en Hoogledede, op hunnen post, met al wat lid is en belang stelt te Lichtervelde in den Katholieken Ziekentroost. Op gestelde uur trok de

stoet van de statie naar de nieuwe Congregatiezaal waar het prachtig vaandel onder algemeen handgeklak ontdekt wierd. Na de wijding, de E. H. Van Seynaeve, ingenieur en leeraar in het Collegie van Avelghem gaf in geestdriftige woorden de bediedenis der sinnebeelden die op het vaandel prijken. Te midden het rood kruis; het teeken van zegespraal, het teeken dat aan den Roomschen Keizer in den strijd te voorschijn kwam in de lucht met de zegewoorden: « door dit teeken zult gij overwinnen »; het kruis waarop de Zaligmaker der wereld voor het menschedom zijn bloed vergoot en dat alsoo het teeken van den christen mensch geworden is en dus insgelijks der christene maatschappijen. Op het kruis pralen drie ineen gebondene ringen die de verbinding bedieden, den broederband die van geheel de maatschappij, één hert, ééne ziel maakt.

De verbinding der eereleden, die met woord en daad het bestuur en de werkende leden ondersteunen, den band der werkende leden door erkenning verbonden aan hunne weldoeners, en door medehulp aan elkander; den liefdenband der leden met hun bestuur en met de geestelijke overheid der parochie die de ziel moet zijn van de maatschappelijke werken opdat dezelve bij het volk vertrouwen zouden inboezemen en van den waren weg niet afdwalen. Het vaandel draagt op de hoeken de wapens van Lichtervelde en van Paus en Bisschop met de leus: « aan de richting van Paus en Bisschop getrouw. » Maatschappijen gelijk enkele personen kunnen afdwalen van den waren weg, daarom moeten wij zien naar omhoog naar den Paus die alleen in zijn schild mag schrijven « lumen in caelo » « licht uit den Hemel », naar den Bisschop die ons de richting mededeelt van den Paus, 't is te zeggen van God, en naar dezen die op de parochie de plaatsvervangers zijn van Paus en Bisschop: de wettig aangestelde priesters. Onder de bescherming van S' Jacob wiens beeltenis boven op den vaandelstok prijkt, en aan die richting getrouw, moet de maatschappij vooruit en oneindig veel goed stichten op Lichtervelde. Op den overkant

van het vaandel prijkt de oude vlaamsche Leeuw klimmende op het gouden veld en deze woorden houdende in zijne klauwen « volkswerken van Lichtervelde ». Weest gij die leeuwen, sprak in gloedvolle woorden reker de sp tot degildebroeders, staat voor uwe maatschappij, verdedigt ze, werkt ervoor, ondersteunt se, wanneer in uwe feesten en stoeten de wind in uwe vlagge spelende de klimmende leeuw te voorschijn komt de weze 't geen hij u toeroepel

Daarom bedankte de E. H. Pastor den spreker en de wettig maatschappijen en toonde in welsprekende taal en indrukwekkende woorden waarin zijne werking, zijne zorg en gedurige bekommnis en deze der gesteltheit van Lichtervelde bestaat: de inrichtingen die ons van hoogerhand aangewezen zijn als de nuttigste en de beste tot welzijn van eenieder in deze moeilijke tijden. Onder daverend handgeklak drukte hij zijne verzekering uit van op dien weg meer en meer ondersteund te zijn.

Niettegenstaande het ongunstig weder hernam de stoet — waarlijk eindelooze stoet. In de zaal van den Onderl. Bijstand eindigde het feest met de verloting van 71 schoone prijzen die welk het Vaandel door edelmooftige vrienden aan de maatschappij geschonken wierden.

Een ander hoogtepunt uit de werking was de viering van het twintigjarig bestaan in 1910. Dit jubileum werd met grote luister gevierd. We nemen hieronder het verslag over, zoals het in de Roeselaarse krant "De Dageraad" verscheen.

Lichtervelde

Feestvergadering van Beloken Paschen. — Een eindelooze stoet met menigvuldige waai-vaandels, schitterend van kleuren onder de liefelijke lenteson, eene zegenpralende optocht, eene machtige hulde aan 't gedacht van vooruit-zicht en onderlinge hulp, een rechtzinnige dank-betuiging aan de twee Eerevoorzitters van 't Verbond der Onderlinge Bijstanden van 't Arrondissement Rousselare: dit was te zien daar Zondag op straat van de statie tot de markt. Op dien langen doortocht woende men slechts 4 huizen die niet bevlagd waren!

In 't lokaal verbroederden Iseghem met Thourout, Ardoye, Swevzeele en Gits, Hoogledo, Rumbeké en Rousselare met de Lichterveldsche feestvierende zustersgilde. Een verslag van dezes twintigjarig leven werd aan een duizendtal aanwezigen medegedeeld.

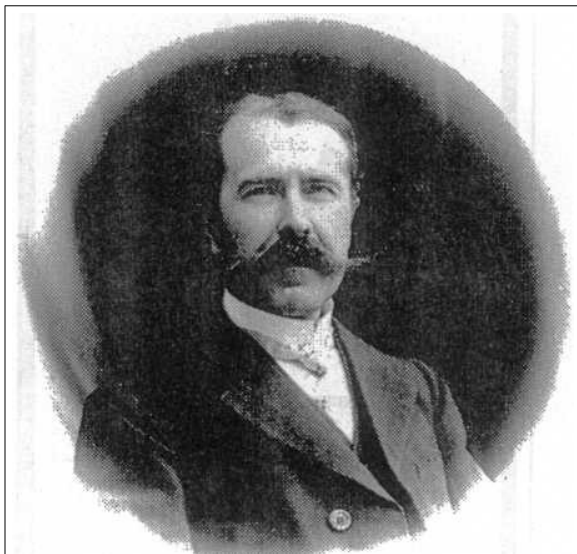
Het eindigt met eenen welgekomen, dunkt ons, wel uitvoerbaren pensioenwensch, aan de dappere werkzaamheid der H.H. Volksvertegenwoordigers aangeboden, in 't voordeel van de menschen die geboren zijn tusschen 1846 en 1860. Na de feestvergadering optocht naar de Markt, Iseghem aan 't hoofd met zijn muziek, en officieele ontvangst der Besturen op 't Gemeentehuis.

Aan den welkom en de gelukwenschen van Mr den Burgmeester antwoordde en bedankte Mr Masselis, Schrijver van Katholieke Ziekentrost sedert 17 jaar. Mr de Baron K. Gillès de Pélichy en Dr Delbeké zullen gezien en gevoeld hebben te midden die toejuichende menigte, die zoo geestdriftig hunne aanspraken onthaalden; hoe zij op Lichtervelde mogen rekenen in Mei, aanstaande!

Als slot geven we nog een kort overzicht van de bestuursleden in de periode 1890 - 1914:

Jan-Edmond Desaegher, voorzitter	1890 - 1895
E.H. Julianus Vermeersch, proost	1890 - 1897
Felix Masselis, secretaris	1893 - 1921
August Gyselinck, penningmeester	1890 - 1914
E.H. Joannes Desmet, erevoorzitter	1890 - 1920
Constant Vincent, penningmeester pensioenkas	1901 - 1914 (?)
Felix Delafontaine, ondervoorzitter	1890 - 1911
E.H. Achiel Six, proost	1897 - 1919
Alidor Callewaert	1899 - 1949

Desiré Claeys	1894 - 1904
Karel Decock	1898 - 1921 (?)
Edmond Delafontaine	1890 - 1898
Victor Demunster	1890 - 1901
Charles Denolf	1890 - 1913
Charles Denoo	1904 - 1914
Achiel Depuydt	1894 - 1946
Camiel Descheemaeker	1890 - 1914
Amand Goddyn	1911 - 1933
Henri Maes	1890 - 1895
Camiel Mechelaere	1910 - 1942
Al. Missinne	1894 - 1902 (?)
Leonard Perneel	1896 - 1905
Jan Baptiste Storme	1890 - 1895
Felix Ramaut	1910 - ?
Constant Steelant	1898 - ?
A. Tempelaere	1890 - 1895
Jan Vancanneyt	1896 - 1898
Edward Vancoppenolle	1890 - 1936
Edward Vandevelde	1890 - 1908
Camiel Vandewiele	1902 - 1914
Charles Vandecasteele	1894 - 1914
Henri Vanderper	1890 - 1937
Charles Verstraete	1890 - 1905
Gaspard Vervaeke	1902 - 1914
Achiel Vogels	1911 - 1912
Charles Werbrouck	1890 - 1897

Bestuurslid Henri Vanderper (1890 – 1937)
(met dank aan Margriet Sintobin)

E.H. Achiel Six, proost 1897 - 1919 (dank aan G. Vandewalle).

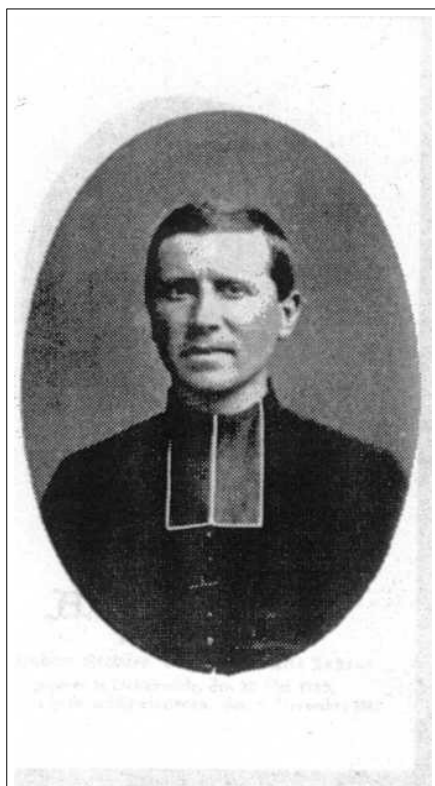

Foto + bidprentje van E.H. Julianus Vermeersch, stichter

ZALIG zijn de vreedzamigen want zij zullen kinderen Gods genoemd worden. MATTH. V. 5.

TER ZALIGER GEDACHTENIS
van den Eerwaarden Heer

JULIANUS VERMEERSCH

geboren te Stalhille	16 Februari 1850.
Priester gewijd	1876.
Hulppriester te Iseghem	1877.
Onderpastor te Iseghem	1877-1883.
Onderpastor te Lichtervelde, alwaar hij "De Katholieke Ziekentroost" stichtte	1883-1897.
Pastor te Breedene	1897.
alwaar hij godvruchtig in den Heer ontsliep,	den 9 Februari 1907.

Hij was waarlijk goed, zoetaardig, zedig, aangenaam in 't spreken en van jongs af in de deugd geoefend. MACH. XV.

GELUKKIG die zijne hand opent voor armen en behoeftigen; ten kwaden dage zal God hem genadig zijn. PS. XL.

OM martelaar te zijn, moet men noch zweerd noch vuur onderstaan, 't is genoeg van te lijden zonder klagen. H. GREG.

WIE een getrouwe en ootmoedige dienaar is van Maria, deze is het eeuwige leven zeker. H. IGNAT. MART.

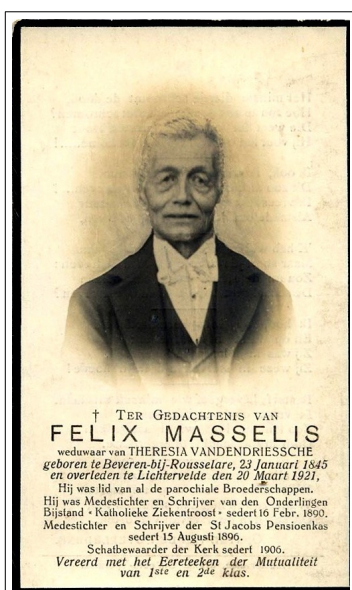
BEMINDE PAROCHIANEN, BLOEDVERWANTEN EN VRIENDEN EN GIJ ALLEN die mij hebt geholpen en bijgestaan in mijne kwellingen en ziekelijkheid, hebt dank om uwe liefde en zorgen, en toont mij uwe bijblijvende genegenheid met voor mij te bidden; ik zal u ook niet vergeten in den hemel.

BEMINDE MEDEBROEDERS in 'het Priesterdom, weest mij in uwe gebeden indachtig.

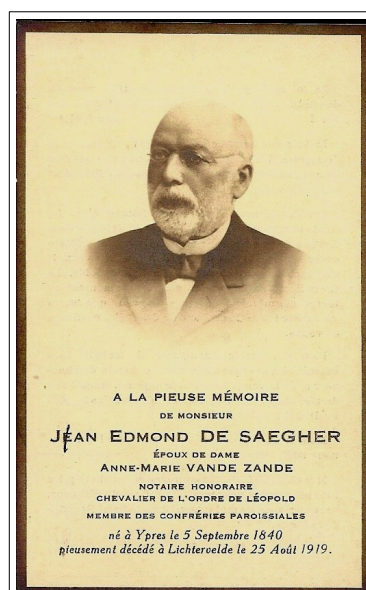
Mijn Jesus, barmhertigheid. 100 dag. aft.

R. I. P.

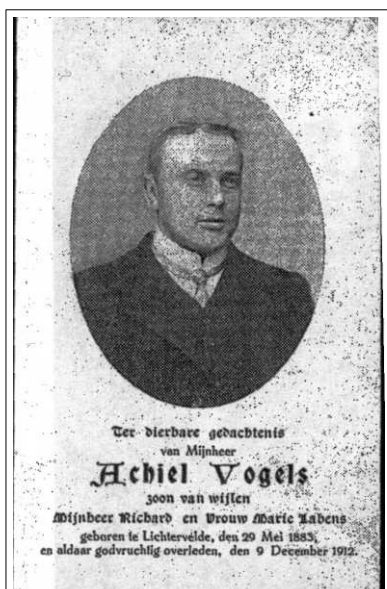
Oudenburg, druk Karel Smis.

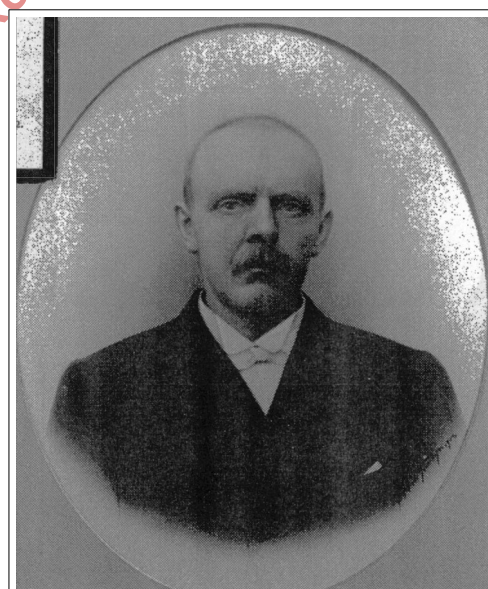
Felix Masselis, secretaris
 1893 - 1921

Jan-Edmond Desaegher,
 voorzitter 1890 - 1895, mede-
 stichter
 (dank aan Albert D'Heedene)

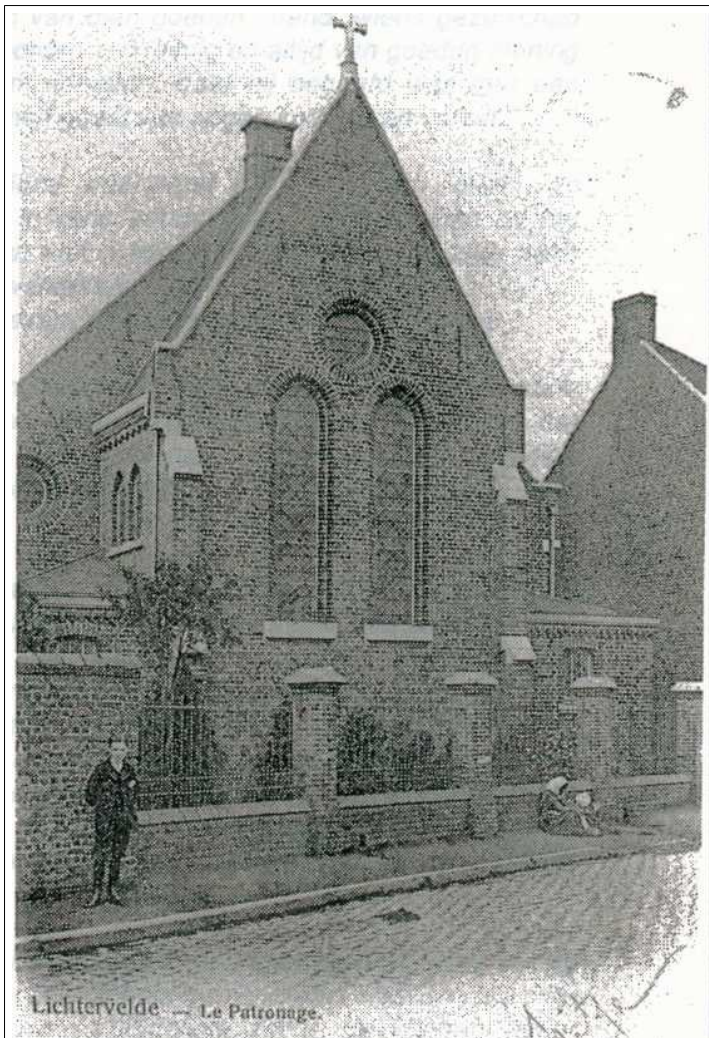

Achiel Vogels, bestuurslid 1911
 – 1912 (dank aan Albert
 D'Heedene).

Edward Vancoppenolle, bestuurslid
 1890 - 1936 (grootvader van Denise
 Vancoppenolle, Torhoutstraat 1), gete-
 kend door Amand Goddyn.
 (dank aan Denise Vancoppenolle)
 fotografie: Elie Delameillieure

Van de Poele

De congregatiezaal, die zich bevond waar zich thans de gebouwen van de ASLK bevinden (dank aan Georges Vandewalle).

Hierna volgen twee lijkreden, afkomstig uit "De Veldbloem". Ze werden beide uitgesproken door de secretaris Felix Masselis en we geven ze integraal weer omdat ze goed de tijdsgeest van toen weergeven. De eerste rede werd uitgesproken bij het overlijden van Petrus Messens, bestuurslid en medestichter ("De Veldbloem", 23/01/1909). De tweede rede werd uitgesproken bij het overlijden van een andere medestichter: Felix Delafontaine, die overleed in oktober 1911.

MIJNHEEREN,

Laat mij toe, vooraleer wij dit dodenveld verlaten, van nog een laatste woord te zeggen van hem wiens kille lijk wij tot hier, zoo bedroevend en onder de klagende tonen van 't muziek hebben vergezeld.

Een laatste woord wil ik nog spreken van dien goeden vriend, wiens gezelschap ons zoo aangenaam was en wiens woorden zoo luimig en altijd van goeden mening waren. Nooit ging men zich bij hem vervelen, daar hij begaafd was met een helder verstand en een buitengewonen geest van opgeruimdheid en verzet.

Het leven van dien betreurden vriend was eerst en vooral een leven van onvermoeibare werkzaamheid: van in zijne eerste jaren heeft hij zich op het werk toegelegd, eerst voor "t bestaan van 't huisgezin en verder om zich eene eerlijke plaats in de samenleving te verzekeren.

Werken, altijd werken, dit was zijn leven, zijne vreugde, zijne voldoening.

Maar, temidden van al zijne bezigheden, verzuimde hij ook nooit, als goede christen, dit ander werk dat alleen ten laatsten dage betaling zal verwerven, het werk zijner eeuwige toekomst. Wie heeft hem niet sedert jaren lang, dagelijks in de kerk gevonden bijna op dezelfde morgenduur, en op dezelfde plaats daar neergeknield en biddend.

Ook leefde hij niet enkel voor zichzelf en zijn huisgezin, hij leefde en werkte ook nog voor anderen. Toen, bijna twintig jaar geleden, alhier het werk van den Onderlingen Bijstand werd gesticht - dit uitmuntend werk van hulpe voor den werkman - Petrus Messens was daarbij als medestichter. Hij is het die met ons heeft medegewrocht om deze zoo

nuttige inrichting staande te houden en derzelver groei en bloei te bewerken. Hij is het die de onaangename ronde deed zoo dikwijls en sedert zoo vele jaren om voor onze zieke werklieden de giften der begoeden in te zamelen. Hij is het die al de belangen onzer Maatschappij en verder bijgevoegde belangen der Pensioenkas, ter herte nam en ze overal en altijd voorenstond en verdedigde.

O, Petrus toch, nooit ontbraakt gij in onze vergaderingen: sedert bijna twintig jaren hebben wij één enkelen keer uw afwezigheid bemerkt en 't was Zondag over acht dagen als wanneer reeds die onverbiddelijke ziekte de kiemen eener aanstaande dood in u had neegelegd. Gij waart het die in al onze besprekingen en besluiten zoo een aanzienlijk deel naamt: gij waart het dien wij niet konden missen.... En nogtans, ondanks dit alles, gij hebt ons verlaten!

Geve God dat Uw gedachtenis voor ons Bestuur der Maatschappij eene aanmoediging weze evenals gij, dit liefdewerk getrouw te blijven.

Benevens hij bestuurslid was van den Onderlingen Bijstand, was hij ook lid van den Kerkraad. Indien hij zich ieverig en werkzaam toonde voor het eerste, was hij het niet min voor het tweede. Mogen werken aan en voor de Kerke, ah, dit was zijne geliefde en dierbaarste bezigheid! Nooit was het hem teveel als hij iets kon of mochte doen dat tot opluistering onzer kerke kon bijbrengen. - 't Was zijne opperste voldoening wanneer het vroeger zo afstotelijke kerkeplein in eenen waaren praalhof werd herschapen; en dit werk heeft hij helpen verzorgen en geleiden alsof het voor zijn eigen ware geweest. Bij het ontluiken der bloemen in dien hof, ontloek ook zijn herte van zielevreugde omdat hij wist dat zij daar enkel gesteld waren om glorie te

geven aan Hem die daàr in het tabernakel der kerk verborgen rust. Hoe dikwijls heeft men hem niet gezien wandelend in en rond den hof naziende als er niets ontbrak of verzorging vraagde!

Wat al behagen vond hij ook niet en wat al belang stelde hij er niet in, omdat aan het binnenste der kerk zoo een prachtig versieringswerk werd gegeven. En hoe was toch zijn verlangen om er de voltrekking van te zien. Ook was hij bereid, indien nodig, zijne geldelijke tusschenkomst daartoe te gebruiken.

Helaas! de voltrekking daarvan heeft hij niet kunnen beschouwen; God heeft het anders gewild, hoe groot, hoe droevig het verlies van dien goeden vriend, van dien geliefden medebroeder voor ons zij, eerbiedigen wij zijne ondoordringbare inzichten.

MIJNHEEREN,

't Is vier jaar geleden juiste dag op dag dat wij ter zelfder plaats hier ook rond een graf geschaard stonden, het graf van onze achtbaren Voorzitter van den Kerkraad, de geliefde heer Schepen Farasyn. 't Was ook met de grootste droefheid en deernis in 't herte, dat ik in naam van 't kerkbestuur hem insgelijks een laatsten afscheidsgroet toestuorde.

En thans opnieuw zijn wij hier weder, om zijnen opvolger, den heer Felix Delafontaine tot zijne laatste woonplaats te vergezellen.

De dood die zoo blind in hare slagen is, schijnt hier met voorbedachtheid te hebben gewrocht: want na vier jaren tusschenruimte sterven beide Voorzitters op dezelfde date van 6 der Roozkransmaand.

Staat mij toe dat ik nog eens tot voorbeeld en stichting van ons allen, in name van het Kerkbestuur alsook in name van Onderlingen Bijstand en Pensioenkas, eenige daaden uit het leven van onzen diepbetreurden vriend aanstippe.

De heer Felix Delafontaine was eerste en vooral een man van ware godsvruchtigheid, een man van

Indien zijne ziele liefderijk was voor zijnen evenmensch, indien zij met de bloemen onzer kerk ontlook uit genegenheid voor den God van 't Tabernakel, wij hopen dat zij reeds aan 't baden is in de oneindige liefde van zijnen Schepper en aan 't genieten van 't oneindig schoone en aangename van den hemel.

Ten anderen, die hope of beter de verzekering, hijzelf bezat ze: 't was in die troostvolle gevoelens dat hij zonder afschrik de dood zag naderen, ze met vreugde omhelsde, en lachend schier de eeuwigheid is ingetreden, zoodanig dat wij als afscheidsgroet troostend van onzen vriend mogen zeggen dat hij vroolijk was in 't leven, vroolijk was in 't sterven en vroolijk wezen zal in d'eeuwigheid.

echte liefdadigheid, een man van groote voorzichtigheid.

Van godsvruchtigheid, dit is hij geweest vanaf zijne eerste levensjaren. Toen in 1856 hier de Jongelingscongregatie werd ingericht, was hij een der eerste om zich onder den standaard der H. Maagd te laten inlijven; daaraan is hij trouw gebleven en heeft hij zelfs de laatste vijf en twintig jaren zijns levens besteed om als Prefekt, dezelve te helpen steunen en geleiden.

Als man van liefdadigheid vinden we hem sedert 1878 Bestuurslid en sedert 1890 Voorzitter van het Vincentius Genootschap. Ook nog was hij medestichter en bestuurslid van den Onderlingen Bijstand sedert 1890 en der St Jacobs Pensioenkas sedert 1898. Voor zijne goede diensten en zelsopoffering aan deze liefdewerken besteed, is hij door den koning met het eerekrus van 2de klas vereerd geworden.

Hij wierd tot lid van den Kerkraad verkozen on 7 Juli 1895, tot Sekretaris van Kerkraad en Bureel op 3 Maart 1907, en eindelijk als voorzitter in April 1908.

In al deze inrichtingen waaraan hij zoo lange jaren heeft deelgenomen, in al de bedieningen die hij er met zoveel nauwgezetheid uitoefende, heeft hij altijd uitgeschenen door de grootste voorzichtigheid en helderheid van verstand. Hij was de wijze raadsman in alle moeilijkheden: hij voorzag de gevaren en hinderpalen en toonde steeds den goeden weg waarop hij zelve met vaste stappen vorenging. Indien hij al die verschillende werken zoo beieverde en ter herte nam, 't was enkel met het inzicht van goed te doen en zich nuttig te maken aan zijnen evenmensch.

De zucht naar 's menschen lof, de zucht naar ijdele grootheid dit kende hij niet, dit wilde hij niet; 't was iets beters waarnaar hij trachtte: in al zijne werken God behagelijk zijn. In nederigheid en ootmoedigheid heeft hij zijnen ganschen levensweg bewandeld en indien deze deugden den roem der wereld zijn ontzegd. Groot en verdienstig zijn zij voor Hem, bij wien de nederigen alleen verheven zijn.

Als voorzitter van 't kerkbestuur stelde hij het grootste belang in alles wat onze kerk aanging. 't Was immers de geliefkoosde plaats waar hij zoo dikwijls zijne godsdienstige gevoelens volle uitlating kwam geven. 't Was dus eene groote voldoening voor hem te mogen medewerken in alles wat tot hare verheffing en luister kon verstreken. - En hoe was hij blijde, na zooveel bekommernissen en vreeze dat het gevaarlijk herstellingswerk van den toren was afgewrocht, juist voor het schrikbarend stormweder dat deze laatste dagen woedde! Hoe dikwijls gaf hij niet zijne voldoening er over te kennen.

Troostend is het te mogen zeggen dat Felix één dier mannen is geweest die altijd en overal met eere zijne plaats heeft weten te vervullen: hij was op zijne plaats waar er eerlijk verzet was even als waar er droefheid heerschte; hij was op zijne plaats in onze vergaderingen, bijeenkomsten en feestmalen; hij was op zijne plaats in alle kerkelijke plechtigheden. -En ondanks hij reeds door eene geraaktheid getroffen was die hem den gang verhinderde, kwam hij

Vrijdag laatst nog onder de geleide zijner goede zuster, ter kerke gesukkeld om insgelijks op zijne plaats te zijn tot het vieren van den eersten Vrijdag, aan het H. Herte toegewijd. Helaas, hij vermoedde niet wat er hem gebeuren zou?

Het zweerd des doods dat hem dien dag moest treffen liet hem den gepasten tijd om zijn God in de H. Communie te ontvangen en om dan vijf minuten daarna, zonder lijden en zonder doodstrijd, hem het leven te benemen.

Schoone en voorbeeldige dood die hem treft op die gezegende plaats en op dit gezegend oogenblik zoo inning met zijn Schepper vereenigd, zoowel gesteld, zoowel bereid om de eeuwigheid in te gaan. 't Was alsof God dit voorbeeldig leven met een voorbeeldig en troostend einde had willen bekronen.

O Felix, onze goede medebroeder en vriend, wij twijfelen niet of uwe zoo wonderbare dood mag ons de verzekering geven dat gij reeds in den Hemel den loon van uwe goede werken en deugdzaam leven hebt ontvangen. O! leer ons vandaar al de weerde kennen van uwe deugden met welke gij ons zijt voorgegaan. Zeg ons wat al genaden gij hebt gevonden met onder de bannier van onze goede moeder Maria, als Congreganist uw leven doorgebracht te hebben.

En nu, Felix, op wiens graf wij thans met ware deernis een laatsten afscheidsgroet toesturen, mocht gij ons voorbeeld zijn en blijven; mochten wij uwe deugden van ootmoedigheid van nederigheid en van iever voor alle goede werken navolgen!

De tijd voor het laatste afscheidswoord is gekomen: Vaarwel beminde Vriend, rust in vrede hier op den gewijden grond van 't kerkhof, temidden zooveel vrienden die u zijn voorafgegaan en van zooveel andere die weldra zullen volgen; vaarwel en rust in vrede tot op dien grooten morgen dat de stemme van den Engel en 't geschal der bazuinen alle stervelingen zal doen ontwaken.

~~~~~

BIBLIOGRAFIE

De meeste informatie haalden we uit een drietal bronnen:

Haeghebaert Luc,

De Katholieke Ziekentroost te Lichtervelde, het verhaal van een eeuwlange solidariteit, Lichtervelde, Katholieke Ziekentroost in samenwerking met de Heemkundige Kring Karel Vande Poele, 1990, 42p.

Verslagboek van de Algemene Vergaderingen van de Katholieke Ziekentroost, 1890-1914, bewaard in het ACW-archief te Lichtervelde.

De Veldbloem, nieuws enannoncenblad voor Lichtervelde en omliggende, Lichtervelde, 1893-1914.

AANVULLING OP DE BROCHURE I.V.M. 100 JAAR KATHOLIEKE ZIEKENTROOST

Sedert het verschijnen van de brochure vonden we nog een bestuurslid terug, nl. Felix Olivier, die bestuurslid was bij zijn overlijden in 1927. Hij werd wellicht bestuurslid na de eerste wereldoorlog, want in 1910 was hij er zeker nog niet bij. Hieronder zijn bidprentje (met dank aan Albert D'Heedene).

